

ED-FEM...
s, prie...
adatom...
as nuo...
jos. Duod...
savaitę...
BRA, 100...
ss.
(17-18)
i gydymo...
prie namų...
maloni...
nus ar kitur...
9 St. John...
-6725. LILLI...
Rosebank, 5...
5 min. nuo Fern...
(17-18)
PORTUNITIES
imul. Berk...
dva: as. 240...
rnišiuotas...
Du maži...
Yra barnė...
Prašo \$25,000...
tinal. Monum...
(17-18)
patarėjai
prie Supre...
nesusiprat...
ioms patar...
y Part). B...
pasiskundim...
smenų nuėj...
bo \$10,000...
milijonų pav...
e. Ji pati v...
imos proble...
al jaučiasi...
y nuskubėj...
gavimo prie...
įstaigos pat...
o vadinink...
ujų skaityt...
\$8.00 metams...
SIMAL...
O, MASS...
uvių Taut...
T. Namu D...
curie nevai...
Worcester, M...
d, pradžia 1...
utis.
(17-18)
D. CONN...
susirinkimas...
0 val. vakare...
Visos narės...
s praėjo, y...
gališime ar...
lame sezono...
K. (17-18)
N, MASS...
ijos Lietuvių...
nis piknikas...
let. Taut. N...
ir Keswick...
gyvs moterys...
sio pasitar...
talą.
įsitęmty dien...
kuri steng...
smagiasti...
Rengij...
ND, OHIO...
čių atydam!...
vauti susirink...
šų salėje. D...
tjau, kad bus...
e susirinkim...
ti. Mūsų sus...
iekvieno mėn...
11 val. ryto, 1...
veikata...
abai naud...
es įstaiga...
edum.
ta \$1.25...
2.50
HEW A...
YUS...
USKAS)
TUVIŲ...
FORIUS...
yette St...
5, N. J...
2-5172
NY'S...
-DATE...
R SHOP...
LEMONAS...
VENUE...
YN, N. Y...
rs Barberis

LAISVĖ-LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje .. 9.00
Kitur užsienyje .. 10.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose .. \$8.00
Pavienio egzempl. kalna 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in
Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 180

Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienis, Rugsėjo (Sept.) 16, 1955

KRISLAI

Kirtis po kirčio.
Ką jie sakytų?
Tik apie save.
Bėgimas iš kovos lauko.
Vagia ir prievartauja.
Rašo A. Bimba

Vakarinės Vokietijos ir Tarybų Sąjungos susitarimas reiškia dar vieną didelį smūgį šaltojo karo kvaituliui. Tai visiems aišku. Nusiminę ir verkia tiksliai tie, kurie buvo visiškai atsidavę tam nesveikam kvaituliui.

Aišku, kad abi pusės padarė nusileidimų. Be nusileidimų negalimas joks susitarimas. Svarbu, kad laimėjo taikos reikalas.

Pamatysite, nuo dabar dalykai vystysis smarkiai. Gali nemažai duoti "Keturių Didžiųjų" užsienio reikalų ministrų konferencija, kuri įvyks spalio mėnesį.

Paskutinėmis dienomis vėl labai smarkiai suriko Draugo, Naujienų, Vienybės ir kitų tos pačios politinės vėros laikraščių redaktoriai. Jie plūsta Lietuvos vyriausybę, kam ji ragina dipukus grįžti savo tėvynėn.

Nors iš gilumos širdies bandau suprasti aš jų galvosenos logiką, bet negaliu suprasti.

Daleiskime, jeigu toji vyriausybė pasakytų: Jums viliams Lietuvos durys visiškai uždarytos. Mums jūsų nerelika, mes jūsų neįsileisime. Tada, pamatytumėte, tie redaktoriai šauktų: Štai jums geležinė uždanga, Lietuvon dipukams nė kojos įkelti negalima.

Bet dabar, kai toji vyriausybė laiko plačią duris atdaras, dar kviečia ir ragina dipukus grįžti Lietuvon, jie ją keikia už tai!

Well, jau turime smarkių diskusijų. Visi norime Laisvę gėlbėti iš krizės.

Labai gerai, labai džiugu. Bet kiekvienas mūsų pirmoje vietoje pagalvokime apie save. Ar pajėgi, ar ne, ar ištesėtum, jei tikrai norėtum, Laisvę paremti geroka suma, na, paimkime, \$50 per metus?

Kiti tegu kalba už save. Mes dažnai bandomė už kitus daugiausia bėdavoti.

Aišku, kad Laisvės ateitis randsi jos skaitytųjų rankose. Gal aš klystu, bet man atrodo, kad didelė skaitytųjų dauguma nori ir norės matyti Laisvę einant dienraščiu. Mes, pažangiečiai, esame tvirto nusistatymo žmonės. Mes nenorime bėgti iš kovos lauko. Mes kovojame augame ir stiprėjame.

Dar pusė bėdos, kad tūli dipukai mojami pasivogę Lietuvoje išleistą lietuvių kalbos žodyną čia atsispausdinti ir biznį daryti. Pastebėjau, kad tū žodyną jie žada pirma pasitaisyti, o tik tada išleisti. Jie suradę žodyne jiems nepageidaujamos propagandos, kurią iššluosią laukan.

Adenauerini išvažiavus

Rytinės Vokietijos vadai vyks Maskvon

Maskva. — Rytoj (penktadienį) čia atvyksta valdiška delegacija iš Demokratinės Vokietijos Respublikos, tai yra, iš Rytų Vokietijos. Delegacijai vadovaus premjeras Grote-wohlas. Su juomi atvyks užsienio reikalų ministras ir kiti aukšti pareigūnai.

Rytų Vokietijos delegacija atvyksta tik dvi dienos po to, kaip išvyko Vakarų Vokietijos bundeskancleris Adenaueris. Rytų vokiečiai informuoti apie susitarimą, kuris buvo pasiektas su Adenaueriu. Taipgi manoma, kad Sovietai norės išgirsti Rytų vokiečių liaudiškos vyriausybės nuomonę apie karinių kriminalistų paliuosavimą iš kalėjimo.

Rytų Vokietijos spauda pabrėžia, kad susitarimas tarp TSRS ir Vak. Vokietijos yra žingsnis link Vokietijos vienybės.

Nesitarė apie kalinius

Komunistinis Berlyno laikraštis "Neues Deutschland" sako, kad Adenaueris be pagrindo teigia, jog Sovietai jam pažadėjo išlaisvinti karinius kriminalistus vokiečius (kuriuos Adenaueris vadina "kariniais belaisviais"). "Neues Deutschland" sako, kad Sovietai Adenaueriui nieko panašaus nežadėjo, kad jis tą tik skelbia, politiniais sumetimais, Vakarų Vokietijos gyventojams.

Adenaueris jau Bonnoje

Adenaueris ir likusioji Vakarų Vokietijos delegacija jau sugrįžo iš Maskvos Bonnon. Iš ten pranešama, kad socialdemokratai

Turkijos premjeras vėl ištraukė senąjį aiškinimą

Istanbulas. — Turkijos premjeras Asnan Menderes parlamente ištraukė seną aiškinimą, kuris duodamas panašiuose atsitikimuose: riaušės Izmiere prieš graikus, sakė jis, surengė... komunistai, taipgi jie vadovavę riaušėms pačiame Istanbule.

Istanbulas, Izmiere ir keiluose kituose miestuose tuo tarpu lieka karo stovis.

ORAS NEW YORKE

Apsiniukę, vėšiau

Ką tai reiškia?
Tai reiškia, kad jie puikų žodyną išprievartaus, sukaneveiks, iškraipys žodžių mintį ir prasmę. Tai reiškia, kad jie pasivogtą žodyną dar išprievartaus.

Tokio negražaus skandalo Amerikos lietuviai dar nebūvo matę.

greičiai kritikuoja pasiektą susitarimą, nes jie laikosi nuomonės, kad pirmiausia reikėjo siekti Vokietijos vienybės. Prieš Adenauerį išstojo ir jo koalicijos narė, dešinioji nacionalistų partija.

Adenaueris dabar darys pranešimus parlamentui apie pasiektą susitarimą.

Kinija Kviečia Ameriką testuoti pasikalbėjimą

Zeneva. — Liaudies Kinijos atstovai perdavė amerikiečiams pasiūlymą, kad tiesioginės derybos tarp Amerikos užsienio reikalų sekretoriaus Dulleso ir Kinijos užsienio reikalų ministro Čou En-lajaus būtų pradėtos.

Pasiūlymą amerikiečiui ambasadoriui Johnsonui perdavė Kinijos ambasadorius Wangas. Amerika dar neatsakė į pakvietimą, bet iš Washingtono pranešama, kad Dulles, bent šiuo tarpu, dar nėra pasirėngęs konferuoti su Kinijos ministru.

Pekingas. — Praeitais mokslo metais Kinijos universitetas lankė 252,000 studentų; šiais metais lanko 55,000 daugiau.

Londonas. — Konservatorių partijai nepatinka, kad britų spauda vis talpina sensacines žinias apie karalaitės Margaretos meilę kapitonui Townsendui.

Pietų Afrika pasiskelbs nepriklausoma respublika

Johanesburgas. — Pietų Afrikos premjeras Strijdomas paskelbė, kad Pietų Afrika rengiasi tapt nepriklausoma respublika, visai atsiskirti nuo Britanijos, kurios dominija ji dabar yra. Strijdomas sakė, kad referendumas bus praves-tas tuo klausimu, bet dar nežinia, kuomet. Referendume balsuos tik baltieji gyventojai.

Valstybine Pietų Afrikos kalba bus ne anglų, sakė Strijdomas, o afrikiečių, olandų kalbai artima. Dabar Pietų Afrikos baltų gyventojų 1,500,000 vartoja afrikanderių kalbą, 1,100,000 anglų. Milijonas maišyto kraujo žmonių (mulatai) daugiausia vartoja anglų kalbą, o 9,000,000 negrų turi nuosavas kalbas, kurių labiausiai paplitusi yra zulų kalba.

Laisvės prieteliai žygiuoja

\$50 Klubo Nariai

J. Vaitis, newjersietis, užsimoka dalį pinigų, \$20
A. Skairius, elizabthietis, naujai įstojo su \$5.

Antradienį Laisvės raštinėn buvo atvykęs Senas Jonas iš Harrison, N. J. Jis pridavė pinigais \$75 ir gražų laiškėlį nuo Harrisono senukės. Prašome pasiskaityti: "Gerbiamieji laisviečiai: Sveikinu jus su keliais centais, buvau pasirėngusi šiemet jau apleisti dėl tam tūlų priežasčių, bet išgirdus, kad dienraščiu įvyko nelaimė, tai sukrapščiau iš visų kampų pinigų ir prisiuočiau. Rugsėjo 21 d. man sukanka 75 m., tai skiriu dolerį nuo kiekvienų mano amžiaus metų. Aš tą darau veik kas metai. Draugiškai, Harrisono Senutė."

Pereitą savaitę gavome laiškėlį nuo A. Kuzmicko, iš Girardville, Pa. Jis rašo: "Gerbiamieji. — Šiame laiškė jūs rasite pinigų (money order) \$5. Tai auka dienraščiu Laisvėi. Aukojo: P. K., \$2. Po \$1: J. M., J. Č. ir A. Kuzmickas."

Sekanti dienraščio rėmėjai parėmė aukomis sekamai: Nuo southbostoniečių, per M. Kasel. \$30.00
Viešnia, iš Rochester, N. Y. 22.00
Julių Juozas. 10.00
Lukšų Antanas. 10.00
Juozas ir Maria Judžentai, Valley Stream, L. I. 10.00
(Tąsa ant 3 puslapio)

Dvi Washingtono nuomonės: oficiališka ir neoficiališka

Washingtonas. — Kuomet Adenaueris sutiko Maskvoje užmegzti santykius su Sovietais jų sąlygomis, Amerikos Valstybės departamento ekspertai tarpusavyje nutarė nepripažinti, kad tai diplomatinis smūgis Vakarams. Taip teigia New Yorko "Times" ir kitų svarbių laikraščių patyrę korespondentai.

Jie sako, kad vice-sekretorius Herbert Hoover Jr. ir keli kiti aukšti pareigūnai laikė specialų posėdį. Ten jie neoficiališkai pri-

Senatorius Kefauveris lankėsi Lenkijoje ir Čekoslovakijoje

Praga. — Čia atvyko amerikietis senatorius Estes Kefauver, demokratas iš Tennessee. Kefauveris lankėsi Tarybų Sąjungoje ir kelioms dienoms taipgi buvo sustojęs Lenkijoje. Jis lankėsi sostinėje Varšuvoje ir Krakuvoje, aplankė Nowa Huta didžiulę plienoliejyklą prie Krakuvos.

Kefauveris čia pareiškė spaudos atstovams, kad Lenkijoje jis sutiko nepaprastą draugiškumą. "Tas nestebina, nes apie 6,000,000 lenkų kilmės žmonių yra Amerikoje, o jie visi turi gimines senoje tėvynėje," sakė Kefauveris.

New Yorkas. — Fordo Fondac. išlaikomas "Respublikos Fondas" išleido pareiškimą, kuriame atmeta Legijono kaltinimus, kad tas fondas esąs palankus komunistams. Fondui vadovauja buvęs Chicagos universiteto rektorius Hutchins.

Londonas. — Škotijos angliakasių unija kviečia Paul Robesoną atvykti Škotijon ir ten koncertuoti.

Su tam tikrais laimėjimais

Uostininkai nutarė baigt savo streiką

New Yorkas. — Masiniame mitinge, kuris įvyko St. Nicholas arenoje, ILA uostininkai persveriami balsų dauguma nutarė baigti streiką, kuris tęsėsi apie savaitę. Jis buvo iš New Yorko išsiplėtęs į kitus Atlanto pakraščio uostus — Philadelphia, Baltimorę, Bostoną, Norfolką, taipgi

Paskutiniai pranešimai

Paryžius. — Dešiniausieji elementai Francūzijos valstybės aparate daro visokias pastangas, kad iš Maroko sosto nebūtų pašalintas dabartinis kvilinginis sultonas Arafas.

Francūzai kolonistai Maroke turi parlamente stiprią atstovybę dešiniuose partijose. Jų pastangomis Arafos pašalinimas atidėtas jau trečiu kartu vienos savaitės bėgyje.

New Yorkas. — ACW (siuvėjų) unija skelbia, kad ji praves tyrinėjimą apie jos organizatorių užpuolimą Little Rock mieste, Arkansas valstijoje. Gauja žmonių ten įsilaužė į organizatoriaus Ribie Daniel butą ir jai liepė "išsinešdinti iš miesto 20 minučių bėgyje."

Nairobi. — Patys britai nuteisė 18 mėnesių kalėjimo du savo policininku, kurie nežmoniškai kankino ir žudė kenijiečius-negrus. Vienas negras buvo priverstas valgyti žemės žiupsnius, iki jis mirė.

Washingtonas. — Žemės ūkio departamentas pripažįsta, kad farmų įėjos Amerikoje per šiu metų pirmąją pusę nukrito ant 4 procentų. Farmerių organizacijos sako, kad įėjos pastoviai krinta ir dabar, ir jau yra nukritusios ant žymiai daugiau, kaip 4 proc.

Pittsburghas. — CIO elektristų vadovybė skelbia, kad pasiekė susitarimą su Westinghouse kompanija ir streiką atšaukia. Bet vietiniai Pittsburgho lokalai lieka nepatenkinti.

Pekinas. — Kinijos radijas sako, kad Japonija persekioja joje gyvenančius kinus, neleidžia jiems veikti kultūrinėje srityje.

Denveris. — Spaudos asistentas Hagerty sako, kad prez. Eisenhoweris gal pratęsiąs savo atostogas kelioms savaitėms.

Stokholmas. — Tarybinių turistų grupė čia parodoje aplankė modelinį Amerikos pavilijono namą.

uostus Meksikos įlankoje. Prie ILA priklausantieji krovėjai sako, kad jie streiką baigia su tam tikru laimėjimu: New Jersey senatorius James F. Murray pažadėjo įsteigti specialų komitetą, kuris priims unijos skundus prieš New Yorko-New Jersey valstijų komisiją. Streikas buvo vyriausiai nukreiptas prieš tą komisiją.

Masiniame mitinge kapitonas Bradley, Patrick J. Connolly ir kiti ILA vadai užtikrino krovėjus, kad "kova prieš komisiją yra laimėta."

Ketvirtadienį uostininkai pradėjo grįžti darban. Visose priplaukose jų laukė prekių pilni laivai, kuriuos reikia iškrauti, taipgi toliau nuo uosto stovintieji laivai, kurie laukė vietos priplaukose, kad būtų prikrauti.

650 milijonų pasirašė po peticija prieš A-ginklus

Viena. — Pasaulinė taikos taryba skelbia, kad 650,000,000 žmonių jau pasirašė po Vienoj išleista peticija prieš atominis ir vandenilinius ginklus. Daugiausia po tomis peticijomis pasirašyta socialistuose kraštuose, bet šimtai milijonų pasirašė ir kapitalistiniame pasaulyje.

Brazilijoje, pavyzdžiui, jau surinkta arti 10 milijonų paraškų. Milijonai paraškų surinkta Francūzijoje ir Italijoje.

Belgijoje kai kuriuose miesteliuose net 70 proc. visų gyventojų pasirašė po peticijomis.

Attlee pasitrauks, duos galimybę jaunesniesiems

Londonas. — Darbo partijos rateliuose vyrauja tvirtas įsitikinimas, kad Clement Attlee ateinantį mėnesį pasitrauks iš partijos vadovybės: jis apleis partijos nildomąją tarybą ir net parlamentą.

Attlee turi 72 metus amžiaus. Darbiečiuose jau senokai viešpatauja įsitikinimas, kad jis turėtų perduoti partijos vadovybę jaunesniesiems. Tą jis dabar padarys. Jis pats pageidautu, kad io vieta užimtu Hugh Gaitskell. 49 metų amžiaus vyras. Bet abejojama, ar partija jį priims, kadangi jis kraštutiniai dešiniai musiteikes. Bevanas, kairesniuju darbiečių vad. turi 58 m. amžiaus. Manoma, kad vadu Attlee'o vieton bus išrinktas koks nors centristas.

SUBSCRIPTION RATES

Table with subscription rates for United States, Canada and Brazil, and Foreign countries, per year and per six months.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Žiūrėsime, ką pasakys Aukščiausias Teismas

SPALIO MĖNESIO pradžioje šalies Aukščiausias Teismas pradės savo posėdžius, pradės darbą.

Teismo nariai, kurių iš viso yra devyni, vasaros metu turėjo ilgokas atostogas. Vienas jų, teisėjas Douglas, buvo išvykęs į užsienį, "vandravojo" po pasaulį; buvo jis keletą savaičių ir Tarybų Sąjungoje. Dabar teisėjas Douglas namie. Dabar, neužilgo visi teisėjai susirinks darban ir darys sprendimus, kurie palies kiekvieną iš mūsų.

Šiomis dienomis Aukščiausiam Teismui buvo įteikta įdomi, sakytumė, labai svarbi, apeliacija.

Jungtinių Valstijų Komunistų partija kreipėsi į šį aukštąjį tribunolą, raginant jį pripažinti neįstatymišku McCarran įstatymą "Internal Security Act of 1950", kurį 1950 metais Kongresas priėmė ir pagal kurį šiandien yra puolami Amerikos piliečiai, jų organizacijos.

Tąjį įstatymą, kaip žinia, prezidentas Trumanas veto, kaip nekonstitucinį, tačiau, siautėjant šaltojo karo viesuliui, Kongresas dauguma balsų jį priėmė.

Einant tuo įstatymu, įvairios darbininkų organizacijos, kurias justicijos ministras apskelbia "subversyviomis", verčiamos registruotis! Iš tikrųjų, tai reiškia, kad jos verčiamos likviduotis. Nes jokia organizacija, pripažinta subversyve ir kasmetai verčiama registruotis, negalėtų gyvuoti.

Jungt. Valstijų Komunistų partija buvo pati pirmoji pripažinta "subversyve."

"Subversive Activities Control Board" pripažino ją subversyve ir nutarė, kad ji turinti kasmetai registruotis, suregistruojant savo viršininkus ir visus narius!

Kova prie minėtosios tarybos buvo ilga. Partiją gynė žymusis advokatas Vito Marcantonio (miręs), bet tai nieko nepadarė.

Minėtosios tarybos (Board) nutarimą partija apeliavo į federalinį teismą, US. Court of Appeals. Pastarasis užgyrė tarybos nuosprendį.

Na, tai dabar ši partija ir reikalauja, kad šalies Aukščiausias Teismas tartų savo žodį. Ji reikalauja, kad teismas paskelbtų McCarran įstatymą nekonstituciniu, nes jei teismas jį užgyrė, tuomet būtų bloga visiems Amerikos piliečiams, tuomet būtų bloga pačiai respublikai.

Komunistų partijos apeliaciją paruošė ir teisme argumentuos du žymūs advokatai: John B. Abt, iš New Yorko, ir Joseph Forer, iš Washington, D. C.

Apeliacijos dokumentas, kaip žinia, yra atspausdintas knygoje ir toji knyga turi 270 puslapių!

Dėl to galima įsivaizduoti, koks svarbus yra šis žygis.

Dokumente knygoje punktas po punkto išdėstyta, kodėl šis įstatymas yra nekonstitucinis. Einant tuo įstatymu, juk, draudžiama "nužiūrėti žmonėms" išvykti į kitą šalį. Einant tuo įstatymu, draudžiama "nužiūrėti žmones" įsileisti į šią šalį.

Einant tuo įstatymu persekiojama spauda, organizacijos. Visa tai, apeliacijoje nurodoma, prieštarauja Jungtinių Valstijų konstitucijos 1-jam ir 5-jam pataisymams, papildymams.

Tasai įstatymas niekaip nesuderinamas su ta dvasia, kuri viešpatavo Ženevos konferencijoje, sako apeliacija.

Tai gi dabar bus įdomu, ką jį tai pasakys šalies aukščiausias teismas. Pirmiausia: ar jis sutiks apeliaciją svarstyti? Jei sutiks, tai bus vilties, kad McCarran įstatymą atmes. Jei nesutiks, tuomet apeliacijos davėjai stengsis ieškoti naujų kelių kovai prieš tą įstatymą.

Taip sako Komunistų partijos vadai.

Buvo kitaip, negu kai kurie manė

KURIE SEKĖ komercinėje spaudoje ir per radiją žinias bei komentarus apie Adenauerio vizitą Maskvoje, tie gerai žino, kad toji spauda nuolat ir nuolat kartoję: Adenaueris nesutiks priimti Tarybų Sąjungos vyriausybės reikalavimų; jis nesutiks, nes tam priešingas yra Mr. Dulles.

Na, o kas iš tų pasitarimų išėjo?

Išėjo tas, kad Adenaueris sutiko su Bulganino reikalavimais. Jis sutiko sumegzti diplomatinis ir prekybinius ryšius tarp Vakarų Vokietijos ir Tarybų Sąjungos.

Kodėl jis taip padarė?

Todėl, kad Tarybų Sąjungos reikalavimai buvo geriausiems reikalavimams pritarė ir Vakarų Vokietijos žmonės, jiems pritarė viso pasaulio taiką mylintieji žmonės.

Sumegzti diplomatinis ryšius su Tarybų Sąjunga Vakarų Vokietijai yra būtinas reikalas, kadangi Tarybų Sąjunga yra galinga, didelė, įtakinga valstybė.

Adenauerio-Bulganino pasirašytoji sutartis reiškia visų už taiką stojančių žmonių laimėjimą!

ĮVAIRUMAI

Nuo "velnių gaudymo" iki mokslinio supratimo

Zuvo 13 milijonų žmonių

Stiprus žemės drebėjimas — vienas iš skaudžiausių ir siaubingiausių gamtos reiškinių. Pagal statistinius duomenis, įvairiose žemės paviršiaus vietose, tiek žemynuose, tiek jūry bei vandenynų dugne kasmet įvyksta tūkstančiai žemės drebėjimų. Tačiau tik nežymiai jų dalį žmogus netarpiškai pajunta iš jų griauančio pobūdžio.

Žemės drebėjimo metu sklindamos iš žemės gelmių, bangos viena po kitos milžiniškais smūgiais per kelias sekundes sunaikina viską, kas yra žemės paviršiuje. Supasi ir griūva didžiausi pastatai, palaidodami po savo griuvėsiais tūkstančius žmonių. Po žeminių smūgių poveikyje dažnai supleišėja žemės paviršius, išilgai atsiradusių plyšių įsmunka ištisi plotai, kuriuos užtvindo upių ir jūrų vanduo. Žemei drebant, kalnuotose vietose ištinka dažnos uolų griūtys ir nuosliaužos. Yrą skaitoma, kad per pastaruosius keturis tūkstančius metų nuo žemės drebėjimų yra žuvę daugiau kaip 13 milijonų žmonių.

Didžiausieji drebėjimai

Žinios apie žemės drebėjimus dėl jų katastrofiško ir plačiai paplitusio veikimo siekia pačius seniausius žmonių gyvenimo laikotarpius. Jau babilonių padavimuose sutinkame pasakojimus apie žemės drebėjimus. Tie siaubingi, tuo metu žmonėms neįprantami gamtos reiškiniai atsispyrė ir kai kuriose biblijos skelbiamose pasakose. Tikriausiai, dėl žemės drebėjimo, įvykusio 1900 metų prieš mūsų erą, žuvo Sodomos ir Gomoros miestai, o nūgrimzdusioje žemės vietoje atsirado dabartinės Mirties jūros dugnas.

Pastarųjų amžių stambiausias žemės drebėjimas — tai Lisabonos žemės drebėjimas, kuris įvyko 1755 m. lapkričio mėn. 1 d. Šis milžiniškas žemės drebėjimas, įvykęs jūros dugne prie Portugalijos krantų, per 8 minutes pavertė griuvėsiais šalies sostinę Lisaboną, palaidodamas apie 60 tūkstančių žmonių.

Ne mažesnis drebėjimas 1869 m. palietė Lotynų Amerikos Peru ir Čili valstybes. Čia žuvo apie 70 tūkstančių žmonių. Didžiulis žemės drebėjimas įvyko 1908 m. pietų Italijoje, kur buvo nušauti nuo žemės paviršiaus Mesinos ir Redžio miestai, o po jų priuvisiais žuvo 140 tūkstančių žmonių. 1920 m. įvykusio Chansu provincijoje Kinijoje žemės drebėjimo metu žuvo 200 tūkstančių žmonių. Daugiausia nuo žemės drebėjimų nukentė Japonija, kur žmonių aukos yra pačios didžiausios.

Kaip drebėjimai kyla?

Dėl ko kyla žemės drebėjimai?

Jau senovėje Egipto bei Graikijos mokslininkai, remdamiesi to meto mokslo žiniomis, bandė nustatyti žemės drebėjimų priežastis. Antai, kai kurie Graikijos mokslininkai žemės drebėjimus mėgino aiškinti gamtinėmis priežastimis, tuo pačiu triuškinio reakcinio dvasininkų skleidžiamus prasimanymus, kad žemės drebėjimai yra dievų bei dvasių valios pasireiškimas.

Viduramžiais, krikščioniškosios bažnyčios viešpatavimo laikais, žemės drebėjimai buvo laikomi "velnių gaudymų" arba "dievo bausmės" nuodė-

mingajai žmonijai" pasireiškimu. Be abejo, visa tai nieko bendro neturi su žemės drebėjimų kilme. Toks žemės drebėjimų aiškinimas buvo labai palankus išnaudotojų klasėms ir priemonė darbo žmonėms mulkinti.

Įvairios priežastys

Prie žemės drebėjimo priežasčių išaiškinimo daug prisidėjo didysis rusų mokslininkas M. V. Lomonosovas. Savo veikalė "Apie žemės sluoksnius" 1757 m. jis aprašė žemės plutos judėjimus, kurie keičia ankstyvė snę žemės sluoksnių padėtį.

Pastaruoju metu paaiškėjo, kad žemės drebėjimus sukeliančios priežastys gali būti įvairios. Silpni žemės drebėjimai dažnai yra sukelti įgriuvimų požeminėse tuštumose. Panašios kilmės žemės drebėjimai pasitaiko ir Lietuvos šiaurinėje dalyje. Požeminis vanduo Pasvalio ir Biržų rajonuose išlirpdo ten esančias gipsingas uolienas. Atsiranda požeminės tuštumos, kurias dažnai lydi įgriuvimai, sukeldami silpnus žemės drebėjimus.

Giluminiai judesiai

Stipresnius žemės drebėjimus sukelia ugniakalnių išsi-veržimai.

Tačiau apie 90 procentų visų žemės drebėjimų, kaip nurodo šiuolaikinis mokslas, sukelia giluminiai žemės masių judesiai, vykstantieji vidinių žemės jėgų poveikyje. Tie judesiai persiduoda į paviršines žemės plutos uolienas palaipsniui didindami jų įtampą, kuri dažnai tiek smarkiai padidėja, kad uolienos jos neišlaiko. Staigiai praradusios savo pusiausvyrą, uolienos tada plyšta, pajuda iš vietos, pakeisdamos savo pirminę padėtį. Toks staigus uolienų persistūmimas yra lydimas milžiniško sudrebinimo, persidudandžio ir aplinkines uolienas. Toji vieta, kur įvyko staigus uolienų persistūmimas, yra vadinama žemės drebėjimo židiniu arba hipocentru.

Dabartiniai tyrimai parodė, kad didžiausias žemės drebėjimų kiekis turi hipocentrus 20-30 kilometrų gilumoje. Tačiau pasitaiko žemės drebėjimai, kur hipocentras randasi net 600-700 km. gilumoje. Žemės drebėjimų stiprumas daugiausia priklauso nuo hipocentro gylio. Didžiausi žemės drebėjimai įvyksta, kai hipocentras yra 15-100 km. gylyje.

Hipocentre kyla dviejų rūšių žemės drebėjimų bangos. Vienos iš jų yra vadinamos šilginėmis. Jos gali sklisti esant kūnui dujiniam, skystame ir kietame pavidale. Kitos bangos yra vadinamos skersinėmis. Jų sklindimas galimas esant kūnui tik kietoje būklėje. Pasiekusios žemės paviršius, šios abi bangų rūšys atsimuša ir duoda trečią bangų rūšį, kuri sklinda tik žemės rutulio paviršiumi. Tai yra paviršinės arba ilgiosios bangos, kurių veikimas yra katastrofiškas.

Drebėjimai "banguoja"

Viena iš būdingiausių žemės drebėjimų bangų savybių yra jų nevienodas sklindimo greitis. Tai leidžia jas lengvai atpažinti. Didžiausią sklindimo greitį pasiekia išilginės bangos, kurios juda 7-11 km. per sekundę greičiu. Jų smūgiai dažnai esti vertikalus ir greičiausiai pajuntami. Po jų seka skersinės bangos, kurių sklindimo greitis 4-5 km. per sekundę. Skersinių ir išilginių bangų poveikyje pa-

Istorija ir informacija

Rašo D. M. Šolomskas

KAZOKAI

Kazokus nereikia sumaišyti su gyvuojančia Tarybų Sąjungoje Kazachų respublika. Kazachų tarybinė respublika yra milžiniška šalis, jos plotai tęsiasi nuo Kaspijos Jūros iki Kinijos; ji užima 2,753,000 kvadratinį kilometrų arba 1,060,000 kv. amerikoniškų mylių ir turi virš 7,000,000 gyventojų. Kazachų respublikos gyventojus sudaro kirgizai, kaisakai ir kitos šioms tautoms artimos tautelės. Kazachai turi savo kalbą, kultūrą, papročius ir istoriją.

Kazokai gi, apie kuriuos mes kalbėsime, yra visai kitas dalykas, ir lietuviai apie juos žino, kaip ginkluotą žmonių grupę. Ir jie visai skiriasi nuo kazachų.

Kazokai susidarė iš daugelio tautų žmonių. Pirmiausiai jie pasireiškė keturiolikto amžiuje, tai yra, apie 500 metų atgal, Dniepro upės alkūnėje, atsikišusioje į rytus, kur dabar yra Zaporozės miestas. Ten Dniepro upėje yra daug akmenų, kurie ir sudarė kaip užtvartą, ukrainiškai "zaporyz." Ten yra didelė Chortizos sala ir daug mažesnių.

Senoje gadyneje baudžiamas veržėsi iš vakarų Europos į rytus. Lietuvos žmonės sunkesnę baudžiamos naštą pajuto po to, kai Lietuva susijungė su Lenkija. Lietuvoje ir susijungimą pagreitino tas, kad lietuvių ponai žinojo, jog Lenkijoje ponai turi daug daugiau valios virš valstiečių. Baltrusijos ir Ukrainos žmonės sunkesnę baudžiamos naštą pajuto, kada jie pateko į Lietuvos ir Lenkijos teritoriją.

Sunkus buvo gyvenimas baudžiauninkų. Nereikia manyti, kad sunkią naštą žmonės nešė be pasipriešinimo. Dažnai baudžiauninkai sukildavo. Dažnai jie degino ponų palocius kartu su ponais. Bet tais laikais sunku buvo organizuoti platų baudžiauninkų sukilimą, nors toki dideli sukilimai vis vien purtė tai vieną tai kitą šalį.

Ramiu laiku baudžiauninkai bėgo nuo savo ponų. Pradžioje pabėgęs baudžiauninkas likdavo laisvu — galėjo eiti kur jis nori. Vėliau baudžiauninkus pririšo prie žemės, "zakrepili," ir atsirado "kreposnaja pravo," ponai galėjo gaudyti pabėgusius baudžiauninkus. Pagautus baisiai mušė, kankino, dažnai iki mirties.

Prasidėjo baudžiauninkų bėgimas toliau. Ukrainoje jie bėgo linkui Dniepro ir ten ant Chortizos salos organizavosi ir įsteigė savo "Zaporožkaja seč." Pabėgėliai organizavosi, tvarkėsi sulgytį laikų demokratiniškai, rinko savo valdininkus — vadus. Pra-

prastai pastatų sienose susidarė įtrūkimai, plyšiai, kurie išsidėjo statmenai ateinančio iš hipocentro smūgio krypčiai. Dėl tos priežasties, fiksuojant tuos plyšius iš įvairių žemės drebėjimo paliestų vietų, galima apytikriai nustatyti didžiausių smūgių (epicentro) vietą, o taip pat hipocentro gyli. Ilgosios arba paviršinės bangos greitis siekia 3 1/4 kilometrus per sekundę. Jų poveikyje dažniausiai žemės paviršiuje susidaro įtrūkimai. (Tąsa 4—tame puslapyje.)

gyvenimą darė žvejodami, galvijus augindami, medžiodami, o dažnai puldavo artimesnius dvarponius ir pirklius. Valdovai bandė sunaikinti "plėšikų lizdą," bet garsas vis labiau sklido apie "Volnica" (laisvužę), vis daugiau bėglių ten atvykdavo, augo jų jėgos.

Tais laikais Rusija ir kitos valstybės dar nebuvo tvirtai centralizuotos. Valstybių sienos nebuvo tvirtai nustatytos. Už tų sienų pietus buvo totorių, turkų ir kitokių tautų grupės, kurios darė puolimus ant Rusijos. Tada Rusijos carai pradėjo samdyti kazokus, kad jie saugotų Rusijos rubėžius. Kazokai ne tik saugojo Rusijos sienas, bet dažnai darė puolimus ant turkų valdomų plotų, dažnai paimdavo turkų miestus, kuriuos jie išplėsdavo.

Kada Rusija susicentralizavo, vis daugiau pradėjo plėstis, tai vis daugiau organizuodavo ir naujas kazokų grupes. Į rytų pusę pradžioje buvo Volgos, Jakiko (Uralo) kazokai, vėliau jau Užbaikalio, dar vėliau Amuro upės, o kada pasiekė Ramųjį Vandenyną, tai jau — Pamario kazokai. Tas buvo ir pietų pusėje: Dono, Tereko, Kubanės, Priekaukazio, Užkaukazio kazokai. Kiekvienas kazokų grupė (kariauna) buvo atskira, turėjo savo vadą (atamaną) ir kitus vadus. Caro vyriausybė aprūpindavo kazokus ginklais, paraku, kitokiais reikmenimis ir mokėjo jiems už apsaugą sienų.

Laikė Pirmojo pasaulinio karo (1914—1918 m.) Rusija jau turėjo vienuolika kazokų atskirų armijų. Kazokai nuolat skaitėsi karo tarnyboje, ant pirmo pašaukimo kiekvienas su savo arkliais ir ginklais gatavas išvykti. Carai dažnai kazokus naudojo ir vidujinio revoliucinio judėjimo slopinimui. Carų vyriausybei rūpinantis kazokais, ir pačių kazokų tarpe atsirado neilgybė — turtingi ir paprastai biedniokai. Tad nevadai eiliniai kazokai sekė atamanus. Taip laike Petro Didžiojo su Švedija Ukrainos hetmanas Mazepa ir kazokų viršūnės persimetė į švedų pusę, o eiliniai kazokai ir ukrainiečiai energingai kariavo prieš švedus.

Dažnai kazokai purtė Rusijos caristini režimą, kaip tai Razino, Pugačevo ir kitų vadovaujami sukilimai. Tokiais atsitikimais kazokai sukildavo: turtingi ėjo su caru, o vargingi prieš carą. Dažnai iš Zaporozės arba kitų kazokų centrų, senesniais laikais, baudžiauninkai jau tapę kazokais grįždavo į savo tėvynę, kur jie kietai atkeršydavo ponams. Vienas tokių didelių žygių buvo atliktas į Baltrusiją vadovystėje vado Nalivaiko.

Kada 1917 metais prasidėjo revoliucija prieš carą, tai Petrograde (Leningrade) kazokai pirmieji atsiskaldė šaudyti į minią ir pradėjo kardais kapoti caro poli-dininkus. Piliiečių karo metu (1917—1920) kazokai buvo suskildę. Turtingieji ėjo su reakcija, o eiliniai kazokai sudarė Pirmąją Raitininkų Armiją vadovystėje Budionio ir Vorošilovo,

kuri suvaidino didelį vaidmenį revoliucijos laimėjime.

Patsai žodis "kazak," arba "chazak" turkų kalboje reiškia "laisvas žmogus." Jų kalba maišyta ukrainiškai-baltrusiškai-rusiškai.

Prie tarybinės santvarkos kazokų atskira kariuomenės dalis buvo panaikinta. Kazokai tarnaudavo Raudonosios Armijos daliniuose, kaip ir kiti tos šalies piliečiai. Bet tarpe jų pasiliko tradicijos, prisirišimas prie savotiškos uniformos, karinės tvarkos, papročiai ramiu laiku gyventi ant vietos, atlikti naminius darbus ir tuo pat metu atlikti karinį pasiruošimą.

1936 metais įvairių rikių kazokai kreipėsi prie tarybinės vyriausybės lais-kais, išdėstydami, kad kazokų tarpe socialė padėtis griežtai pasikeitė. Jau neliko turtingų, tarybinių priešų, kad kazokai jau laikė piliečių karo parodė, kad tarybinė santvarka, tai jų santvarka.

Tarybų šalies vyriausybė nusprendė, kad kazokai gali vėl organizuotis į atskiras savo plote kariuomenės dalis, kaip seniau. Grįžo kazokų uniforma "kaukazinės burkos," savotiški ploščiai, kepurės, ant arklų "džigitovka" ir t.

Kada Hitleris užpuolė tarybinę šalį, jis ir jo sekėjai manė, kad ten prasidės tautų nesutikimai, tikėjosi patraukti kazokus į savo pusę, nes buvusios kazokų viršūnės, gyvenančios užsienyje, taip tikrino. Bet Hitleris ir jo sekėjai labai apsigavo. Tarybų Sąjungoje karas išsukė dar kietesnė tautų draugystė. Jvari kazokų pulkai, divizijos įkarė hitlerininkams didelę baimę. Išvydę kazokus, naciai bėgo kur katras galėjo šaukdami: "Russichen kazachen!"

Pirmus naciams smūgius kirtu dvi kazokų divizijos Smolensko srityje 1941 metais, vadovystėje gen. I. Dovatoro. Jos buvo prasi-laužusios ir prieš armijos užnugarį ir per dvi savaites naikino nacių armijos štabus, dalinius, susisiekimo centrus.

Hitlerininkai manė, kad jų užnagaryje yra 100,000 kazokų. Nacių komandierius sumtas Dovatoro dalinių tvirtino: "Mes negalėjome susivokti, kas daryti. Kazokai saurdė susisiekimą tarp mūsų pulkų. Nežinojome, kur yra mūsų viršininkai, ir negavome nuo jų įsakymų, kas daryti. Kur mes nebėgome, visur buvo kazokai. Buvo labai baisu. Kazokų labai greitai arkliai ir kazokai puola ten, kur jų nelauki."

Hitlerininkai net buvo paskyrę 100,000 markių už Dovatoro gyvo ar mirusio galvą. Tų pačių metų gruodyje, Maskvos srityje, gen. Dovatoras jau su dvigubai galingesnėmis jėgomis raitininkų ir tankų brigada naikino bėgančius nacius. Dovatoras kovoje padėjo galvą, bet jo vieta užėmė gen. Plevas, Kiričenko, Silivanovas ir kiti, kurie vėliau atvedė kazokų pulkus net iki Berlyno, o dar vėliau kazokai girdė savo arklus Elbos upėje, idėję didelį indėlį į hitlerininkų nugalėjimą.

a Laisvės prieteliai žygiuoja

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

Zymus Brooklynietis	10.00
William Lecky, Hartford, Conn.	5.00
G. Vertelga, Detroit, Mich.	5.00
A. Bepirštis, Brooklyn, N. Y.	5.00
A. Lukaitis, Bayonne, N. J.	2.00
Pranas Murauskas, Luzerne, Pa.	2.00
P. Švelnikas, Easton, Pa.	2.00
P. Šiušius, Holden, Mass.	2.00
A. Zilionienė, Elizabeth, N. J.	1.00

Dėkojame už gražų atsinešimą į \$50 metinės duoklės sąrašą ir dėkojame visiems, kurių vardai aukščiausiai išpausdinti už gražią paramą.

Dėlei \$50 metinės mokesties dabar eina diskusijos. Galia, kad atsiranda jau taip ūpe nupuolusių žmonių, kad siūlo Laisvę leisti savitraščių.

Rimta ir dvasiniai stiprų raštą tuo klausimu patiekė Jonas Skliutas iš Worcester, Mass. Jis išskėlė du gana svarbius argumentus, būten, kad bažnytiniam žmonėms laikyti bažnyčias ir kartu jų spaudą keleriopai daugiau kainuoja, negu \$50 į metus. Antras jo pabrėžimas, kad ant pensijų esančių daugelis yra gerai išsikūrę ir lengvai gali duoti apšvietus reikalui \$50 į metus.

Jono Skliuto argumentus patvirtina aukščiausiai atžymėta senutė, kuri yra 75 metų, — nežinome, ar ji gauna pensiją, bet ji aukoja apšvietai kas metai. Yra ir daugiau senukų, kurie stambiom aukom remia savo spaudą. O jaunesni, dirbantieji ir esantieji geroje sveikatoje, nė kiek nenuskriaustų, prisidedami su \$50 į metus apšvietos reikalui.

Križių ūžeina darbinikiškai spaudai, bet jas pergauti galima rimtai, logiškai orientuojantis. Nusiminimas yra bailumas, o su baime nieko negalima pasiekti. Mūsų susistatymas turi būti toks, kad Laisvę turi gyvuoti dienraščiu. Tam turime ieškoti priemonių ir \$50 metinės duoklė yra priemonė, kuri gali užtikrinti dienraščio egzistenciją.

Laisvės Administracija

GUY de MAUPASSANT

MAŽOJI ROK

Vertė E. Viskanta

II (Tąsa)

Jis atsistojo, išgėrė stiklą vandens ir vėl atsistojo. Jis mąstė: "Kas bus tada, jei tai ims kartotis?" O kad tai atkartos, jis nuėjau, jis buvo tuo įsitikinęs. Langas jau traukė jo žvilgsnį, ir šaukė, viliojo. Nenorėdamas jo matyti, jis atgrėžė savo krėslą; paskui pasiėmė knygą ir mėgino skaityti; bet netrukus jam pasirodė, kad užpakaly jo kažkas juda, ir jis ūmai pasuko ant vienos kojos fotelį. Užuo laida vis krutėjo, ši kartą krutėjo tikrai, jis tuo neabejojo; jis priėjo ir stvėrė taip smarkiai, kad nutraukė ją žemėn drauge su pakaba; tada jis godžiai prisiglaudė veidu prie stiklo. Bet nieko nebuvo matyti. Viskas skendo tamsumo; ir jis džiaugsmingai atsiduso, lyg žmogus, kuriam išgelbėjo gyvybę.

Jis vėl atsistojo; bet tučiuojau jam ir vėl užėjo noras pažvelgti pro langą. Nuo to laiko, kai užuo laida buvo nuplėsta, langas atrodė lyg kažkokia niauri, klaidi ir sykiu viliojanti anga, atsivėrusi į tamsius laukus. Nenorėdamas pasiduoti tai pavojingai pagundai, jis nusirengė, užpūtė žvakės, atsigulė ir užsimerkė.

Jis gulėjo aukštelininkas, nejudėdamas, apsipliesęs karštu prakaitu ir stenėsi užmigti. Staiga aiški šviesa perėrė jam blakstienas. Jis praplėšė akis, manydamas, kad namas edega. Visur buvo tamsu, ir jis pasikėlė ant alkūnės, žvilgsniu ieškodamas langą, kuris su nežmoniška jėga jį traukė į save. Išžiūrėjęs, jis pamatė danguje keletą žvaigždžių. Atsikėlė, apgraibom perėjo per kambarį, ištiesęs rankas užčiuopė langą ir prikišo prie jo kaklą. Tenai po medžiais, mergaitės kūnas švytėjo lyg fosforinis, aplinku nutvieksdamas tamsą. Renarde suriko ir metėsi prie lovos, kur išgulėjo ligi ryto, pakišęs veidą po priegalviu. Nuo tos valandos jo gyvenimas tapo nebepakenčiamas. Dieną jis su baime laukdavo nakties; ir regėjimas kasnakt pasikartodavo. Užsitaręs savo kambariye, jis mėgindavo kovoti su savim, bet veltui. Nenugalima jėga jį stumė stumdavo prie langą, kad jis pašauktų šmėklą, kurią jis tuojau ir išvydavo, iš pradžių gulnėdama nusikaltimo vietoje, išskėstom rantom, iškerptom kojom, — taip, kaip nužudytoji buvo rasta. Paskum ji atsikeldavo ir eidavo smulkučiais žingsniais, kaip kad tuomet išlipusi iš upelio. Mergaitė ei-

Bayonne, N. J.

Atminčiai

Paulinos Muzikevičienės

Jau sukako vienas mėnuo, kai mirtis atskyrė nuo manęs Mano Brangią Pauliną. Tas mėnuo skausminio gailesčio ir ilgesio man buvo ilgiausias periodas mano gyvenime.

Feliksas Muzikevičius

Per klaidą anksčiau buvo išspausdintas netikras Muzikevičienės pirmas vardas. Todėl šią atminties išraišką paduodame antru kartu ir atsiprašome Muzikevičiaus už klaidingą vardo išspausdinimą.

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 6 d. įvyko Lietuvos Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas. Valdyba ir visokios biznio komisijos davė raportus iš praėjusio mėnesio darbuotės. Viskas tvarkingai vedama.

Olympia parko Labor Day piknikas pavyko. Pasekmės neblogos. Prie valgių pagaminimo daugiausiai pasidarė draugės šupėnienė ir Pilkauskienė, o Kizienė patarnavo prie stalų. Draugija

dėkoma darbininkams ir kas tik pagelbėjo dirbti.

Potvynis—blėdingas

Potvynis skaudžiai palietė South ir North Carolinas, New York ir Naująją Angliją. Sunaikino daug gyvaučių ir pažeidė daugelį miestų ir miestelių. Daug namų ir fabrikų tapo sugadinta, o vietomis visškai sunaikinti; kai kur net ir grabus vanduo išrausė iš kapų.

Worcesteris taip pat skaudžiai nukentėjo. Webster Sq. ir didelė dalis namų, kurie randasi aplink 29 Endicott St., tai yra Lietuvos Sūnų ir Dukterų Apšvietos Draugija, ir visas Crampton parkas, daugiau atrodė į didelį ežerą. Pirmutinės grindys vietomis buvo apsemtos vandeniu 12 colių, o vietomis daug daugiau, taip kad žmonės, gyvenanti apsemtose vietose, galėjo išsikelti tik valtimis. O 29 Endicott St. LSD apatinės svetainės išgriovė pamatus viename kampe. Apatinė svetainė randasi žemiau gatvės paviršiaus apie septynias pėdas, taigi vandens gylis buvo septynių pėdų. Grindys vietomis buvo iškeltos apie dvi pėdas.

Padarytų nuostolių LSD svetainei dar negalima pasakyti, bet bus dideli. Kontraktorius jau dirba. Kiek laiko ims darbą užbaigti, negalima pasakyti; gal mėnesį, gal ir du.

Gėrimų biznis dabar viršutinėje svetainėje.

Nariai ir narės, taipgi ir visa pažangioji visuomenė. Noriu atkreipti jūsų dėmesį į virš minėtą pavelsklą. Vieta, kur per metus metus praleidote laiką visokiais pasilinksminimais — šokiais, vakarienišmis, teatrais, baisiai nukentėjo. Šioje mūsų sunkioje padėtyje, manau, mūs neapleisite. Lankykite mūsų susirinkimus ir visokius rengimus kuo skaitlingiausiai. Tuo jūs gausiai prisidėsite prie pataisymo potvynio apgadinto namo.

Tik vieningai veikdami mes galėsime užlygti šias baises žymes ir nugalėsime likimą.

Vasarnamio uždarymo banketas

Spalio 22 d. Olympia parke įvyks uždarymo banketas. Direktorai ir valdyba jau pradeda veikti. Parengimas turės būti pasėkmingas. Nariai ir mūsų geri simpatikai, gražiai prisirengkite dalyvauti bankete, ir tuo jūs gausiai prisidėsite prie padengimo mums padarytų nuostolių. Vėliau bus pranešta daugiau apie parengimą.

Sekamas Draugijos susirinkimas įvyks spalio 4 d., 7:30 vakare, 29 Endicott St. Norintieji prisirašyti prie L. S. D. Draugijos malonėkit ateiti į virš minėtą susirinkimą. Reporteris

Chicago, Ill.

Ko reikia Mildos namui

Apžiūrėjus visas Mildos namo svetaines, kurios jau pilnai įrengtos dėl naudojimo, galima drąsiai sakyti, kad nei viena lietuvių kolonija visoj Amerikoj neturi tokio puikaus ir patogaus namo, kaip Milda Chicagoje.

Didžioji svetainė labai tinkama koncertams, teatrams, susirinkimams arba krutamams paveikslams. Sėdynės minkštos, iškeltos: niekas tau su galva ar skrybėle estrados neužstos. Be jokių garsikalbių geriau girdisi negu kitose svetainėse su garsikalbiais.

Trys mažesnės svetainės turi barus, virtuves ir kitus patogumus. Jos labai tinkamos mažesniem parengimam bei vestuvėm. Beismentas, kuris paskiausiai įrengtas, turi didelį barą, modernišką virtuvę, vietą šokiama ir poilsiui vietą su minkštomis kėdėmis ir sofomis.

Antrame aukšte puikus klubas, kuris atdaras dienomis ir vakarais. Čia galima gauti visokių gėrimų pigesne kaina, kortomis bei šaškėmis palašti, pasiskaityti įvairių laikraščių bei knygyrų pasiūnekučiuoti.

Tai ko dar trūksta?

Pirma, dabar reikia tik gerai išgarsinti, kad žmonės žinotų, jog visais Mildos namo patogumais gali naudotis ne vien Dramos ir Dailės klubo nariai, bet plačioji visuomenė.

Antra, ant durų turi būti parašyta, kad į klubą gali ateiti ir pašaliečiai, vyras ir moterys, veltui, bei pasirenduoti svetainę saviems reikalams. Trečia, tai gauti daugiau narių, kad greičiau skolą išmokėti. O kai bus pinigų, tai ir keltuvą įrengs, kad nereiktų iš beismoito į trečią aukštą lipti laiptais.

Dan Yla

New Haven, Conn.

Jaukios išleistuvės

Malonūs žmonės, prieteliai draugijoms pasidarė Amelia ir Juozas Mileriai apleidžia šį miestą. Jiedu suplanavo ir persikelia pastoviam apsigyvenimui Miami, Floridoje. Žada ten įsikurti ir stengsis karštesnėje saulės šviesoje prailginti gyvenimą.

Tų draugijų draugai ir draugės, kuriose jiedu tiek daug darbais prisidėjo, rugsėjo 11 d. Lietuvos svetainėje surengė išleistuvių pokyluką. Gražus jų mylimųjų būrelis

vietinių ir svečių atsilankė palinkėti jiedviem gražios laimės jų pasibrėžtam naujam planui. Ir padėkota už glaudų kooperavimą su vietos prieteliškais žmonėmis.

Vedamoje programėlėje dalyviai išsireikimais linkėjo jiems laimės kelionėje ir įsikūrimc. Juozas, o labiausiai Amilią, tie šilti draugiški linkėjimai paveikė — ištryško džiaugsmo ašaros. Tuo pačiu sykiu širdį spaudė gailestis, jog reikės atsiskirti nuo geriausių prietelių, draugų, su kuriais per tiek daug metų kartu planuota, dirbta ir to darbo vaisiais džiaugtasi.

Dar kartą geros kloties saulės nubučiuotame tropiškame kamputyje.

Vikutia

Iš New Yorko į Babylon einantį traukinį sustabdė po East upe sugedęs elektros laidas. Tirstai pridūmavo tunelį. Nors pastatė galingas dumplės išpūsti dūmams, vienok apie 2,000 keleivių dikčiai apsiašarojo ir prisčiaudėjo bėgii 2 valandų tunelyje.

Rugsėjo 13-tą militarinio orlaivyno lėktuvas -bomberis nukrito į Greenfield kapines ties So. Hempstead. Užsimušė 3 lakūnai ir 3 keleiviai.

MASSACHUSETTS ATYDAI

Rugsėjo 18 September

Šį sekmadienį, Worcester, Mass., įvyks rudeninis piknikas paramai dienraščio Laisvės. Jį rengia Worcester lietuvių organizacijos ir kviečia visus Massachusetts lietuvius atsilankyti linksmai laiką praleisti ir pasivašinti gerais valgiais ir gėrimais. Taipgi bus dainų programa. Dalyvauja sekamos dailės spēkos:

Laisvės Choras iš Hartford, Conn., pasirengęs traukti į Worcesterį.

Laisvės Choras iš Hartford, Conn. South Bostono Liaudies Choras ir Ona Dirvelienė su Jonu Sabaliausku

Tai bus įspūdinga meninė programa ir kiekvienam svarbu bus ją išgirsti. Apart to, čia bus . . . svečių ne tik iš Mass.valstijos, bet ir iš kitų kolonijų, iš New York, Conn. ir iš kitur. Tad būkite piknike ir susipažinkite su jais.

Prašome įsitėmyti pikniko vietą—Olympia Park, Shrewsbury, Mass.

Dalyvaudami šiame piknike paremsite savo dienraštį finansiniai labai kritiškame momente. Be visų kitų malonumų, atsiminkite ir tą, kad vasara jau baigiasi ir šis piknikas gal bus jau paskutinis šią vasarą. Tad nepraleiskite šios progos.

RENGEJAI

Saužudė sužeidė kitus

Mary A. Merkle, 23 metų, nušoko iš Hotel Biltmore 21 aukšto. Ji pataikė į kirsti pro atvarą stogę į barą, kur apie 150 žmonių girkšnojo ir valgė užkandį. Stiklai apraižė, apdaužė keliolika asmenų.

Kūnas užkrito prie stalo sėdėjusį vyrą ir sulaužė jo 3 šonkaulius. Jo žmona ir kelios kitos moterys išgąstytė apalpo.

Mergina dieną anksčiau buvo su motina atvykusi iš Clevelando. Motina tikėjosi dukterį pagydyti nuo nervų pakrikimo.

Elizabeth, N. J.

Korespondencijoje iš Elizabeth tarp gospadinių banketo B. Makutiėnienės pagerbtini minėta M. Kudirkienė. Turėjo būti: Helen Kudirkienė. Atsiprašome.

Žemės drebjimai

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

plyšiai. Žemės drebjimo bangų sklaidimo greičiui taip pat turi įtakos ir uolienų sąstata, kuriomis jos sklinda. Kietesnėse uolienose bangos sklinda greičiau, todėl čia ir sunaikinimai būna didesni. Biriose uolienose jos sklinda lėčiau, ir sunaikinimai būna mažesnio masto.

Žemės pluta judėjime

Stipriausias, beveik vertikalus smūgis žemės paviršiuje yra pajuntamas toje srityje, kuri netarpiškai yra viršum hipocentro. Ji yra vadinama epicentru. Kadangi dažniausiai žemės drebjimo hipocentras užima didesnę sritį ir tęsiasi pagal žemės gelmėse esamas lūžio linijas, tai žemės paviršiuje epicentras seka jo kontūrus. Štai kodėl katastrofiškiausi sunaikinimai bei sugriuvimai esti didesniame ruože, apimančiame net keliasdešimt kvadratinį kilometrų.

Žemės pluta, veikiamą vidinių jėgų, yra nuolatiniame judėjime. Čia ypač išryškėja viena judesio grupė, kurios veikimo rezultate per geologinius laikotarpius raukšlėjosi juostomis kalnų grandinės, o greta jų dažnai susidarydavo gilios įdubos. Tie kalnodaros procesai kaip tik ir buvo lūžio linijų, sprūdzų, raukšlių ir įvairių žemės plutos struktūrų susidarymo priežastimi. Tokie žemės plutos sutrikdymai ypatingai išryškėja ten, kur kalnodaros procesai vyksta šiuolaikinėje geologinėje epochoje. Pasirodo, kad žemės drebjimai kaip tik ir yra susiję su judimais žemės plutos juostomis, kurios apima pačius jauniausias įdubas ir kalnų grandines. Taigi, žemės drebjimai, o taip pat ir ugniakalai, yra ne kas kita, kaip milijonus metų trunkančių žemės plutos raukšlėjimosi procesų trumpalaikis atspindys.

Kaip juos numatyti?

Vienas iš svarbiausių ir sudėtingiausių uždavinių, kurį šiuo metu sprendžia pasaulio mokslininkai, tai išankstinis artėjančio žemės drebjimo numatymas. Pastebėta, kad prieš kiekvieną stiprų žemės drebjimą žemės plutoje įvyksta silpni judesiai bei požeiminiai smūgiai, atsiranda nežymūs supleišėjimai. Jų susekimas galimas tik tikslių aparatų pagalba. Prieš artėjančių žemės drebjimą esti dažnos magnetinės audros, linta žemės plutoje esančių uolienų stangrumas ir lėtos fizinės savybės. Toks kompleksiškas mokslinių uždavinių sprendimo metodas dabar atveria neribotas perspektyvas išaiškinti pagrindines problemas geofizikos srityje. Nėra abejonės, kad šis sudėtingas ir svarbus uždavinys tarybinių mokslininkų bus išspręstas.

S. Zeiba

New Yorko ir Apylinkės Žinios

K. Menkelūnaitė rašo iš Italijos

Dainininkė Konstancija Menkelūnaitė rašo Evai Mizarienei, kad ji su savo vyru leidžia atostogas jos vyro gimtajame Gallipoly, pajūrio kurortų mieste, Italijoje. Dainininkė tarp kitko sako: "Esame labai toli nuo Milano; man labai įdomu pamatyti šias gražias vietas..."

Palaidojus draugę

Nastė Varaškienė mirė rugsėjo 4 d., palaidota 8 d. Liko vyras Pranas, duklė Nellie, žentas Walter ir anūkas Walter.

Varaškienė, po tėvais Tata-rūnaitė, buvo kilusi iš Vilnijos, Gegužinio parap., Lamenijų (ar panašaus) kaimo. Amerikon atvyko į Worcester, Mass., o iš ten atsikėlė į Brooklyną 1924 m. Čia išaukštelėjo dukrą. Pagyveno gražiai, bet ne linksmai — ji vis tebeliūdėjo tos dukrelės, kurią mirė nuo jos atėmė jaunutę.

Paskiausiais metais Varaškienė pradėjo jausti silpnumą, nesveikatą. Balandžio 21 pasidavė operacijai. Nors ir po operacijos nesijautė gerai, tačiau birželio 1 sugrįžo namo, 290 Suydam St., Brooklyn. Norėjo išsėtis vyro ir dukters priežiūroje. Tik pradėjus jausti didžius skausmus prašė vėl nuvežti į ligoninę, tas ir buvo padaryta rugsėjo 2-ą. Ten įleido kraujo ir chemiško maisto, vienok atstiprinimas buvo tik laikinas. Už poros dienų vėžys ją pribagė.

Palaidota šv. Jono kapinėse, su religinėmis apeigomis. Velionė buvo praktikuojanti katalikė. Gyvenime pagerbdami vienas kito įsitikinimus, jie buvo pasižadę juos pagerbti ir mirus. Jos vyras Pranas pažadą išpildė. Gailla malonios moters. Užuojuota jos šeimai.

Patsai Varaška po laidotuvių lankosi pas gydytoją patirti, kas jam kenkia. Sunkiu buvo per iščius mėnesius matyti mylimą žmoną nyksiant, ištraukiamą iš gyvenimo. Gal nesveikata — tik pasėka gailesties ir nuovargio. Laukiame, kad aprimęs, pasilsės atgautų spėkas ir galėtų sugrįžti į darbus, kurių jis yra daug nudirbęs.

Rep.

PRANEŠIMAI

MONTELELO, MASS.
Piknikas. Lietuvių Taut. Namų Parke, rengia L. T. Namų Draugovė dėl tu, kurie nevažiuos į Laisvės pikniką, Worcester, Mass. Ivyks rugsėjo 18 d., pradžia 1 val. diena. Geo. Shimaitis. (179-180)

HARTFORD, CONN.
L. M. Klubas susirinkimas Iyvkis rugsėjo 19 d., 7:30 val. vakare, 155 Hungerford St. Visos narės dalyvaukite. Atostogos praėjo, vasara baigėsi, tai dabar galėsime tartis, ką veikti rudeniniame sezone.
V. K. (179-181)

BROCKTON, MASS.
Naujosios Anglijos Lietuvių Moterų Sąjūdo metinis piknikas Iyvkis rugsėjo 25 d., Liet. Taut. Namų Parke, Winter St. ir Keswick Rd., Brocktone. Draugys moterys yra kviečiamos iš anksto pasitarti, kaip suruošti moterų stalą.
Prašome visų įsitęmyti dieną ir dalyvauti piknike, kurį stengsimės padaryti vieną iš smagiausių.
Rengėjos

CLEVELAND, OHIO
Moterų Klubelių atyda! Kviečiame visas dalyvauti susirinkime, rugsėjo 15 d., mūsų salėje. Būkite visos laiku. Girdėjau, kad bus ir naujų narių šilame susirinkime, bus malonu jas priimti. Mūsų susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį, 11 val. ryto, Klubo salėje.
A. R.

Kas per žmonės, ko nori New Yorko laivakroviai?

Darbininkų laikraščio Daily Worker rašytojas George Morris atsako taip: "Jie yra žmonės turintieji namus ir šeimą." Tam patikrinti jis pateikia nepaprastai įdomių davinį. Greta kitko, jis sakinimo tu, kurių duona nepriklauso nuo darbo uoste.

Laikraščiai bando mus įtikinti, būk uosto streikas vykdomas už teisę kriminalistams ten dirbti. Tai yra propaganda, kuri kalama į ausis publikai. Jau nuo 1952 metų, kai tuomet buvęs gubernatoriumi Thomas E. Dewey pradėjo kampaniją sunaikinti International Longshoremen's Association ir paskyrė komisiją ieškoti "uoste kriminalistų," ILA rodoma žmonėms kaip kokių "mobsterių" unija.

Ar čia yra mobsterių? Iš spaudos teikiama pavaišklo visiškai prašalinta reikšmė tos kovos, kurią vykdo 60,000 laivakrovių ir kitų uosto darbininkų, dirbančių visame rytiniame pajūryje. Neparodo publikai, ką toji kova reiškia tu darbininkų ir jų šeimų kasdieniam gyvenimui.

Ką reiškia ILA atstovų dabar valdančiai uostą dviuvalstijinei Waterfront komisijai kaltinimas "nežmoniškumė"? Čionai nekalbame apie asėtrų atsinešimą į užkietėjusius kriminalistus. Tokį retkarčiais Waterfront komisija prašalina nuo prieplaukų su dideliu savęs pasigarsinimu. Čia kalbame apie tūkstančius paprastųjų prieplaukų darbininkų.

Pareiškęs, kad gubernatoriumi Harriman ir Meyner neteisingai elgiasi neišklausydami laivakrovių teisėtų pasiskundimų, Morris parodo, koki tie pasiskundimai:

Gresia darbu, pensijai

Laivakroviai protestavo prieš Waterfront komisijos naujas taisykles, kuriomis 15,000 darbininkų taptų prašalinti iš darbo prieplaukose. Laivakroviai neišstoja prieš tikrąjį apkarpymą darbo spē-

kų iki to skaičiaus, koks yra būtinas uosto darbams. Tiems 43,000 buvusių sąrašuose nėra tiek darbų. Bet komisijos planas atrodo sudarytas taip, kad visi ilgamečiai darbininkai taptų prašalinti eigoje šalinimo tu, kurių duona nepriklauso nuo darbo uoste.

Šeštoji prieplauka

Lokalo 1618 biznio agentas, kurio priežiūroje buvo Brooklyn 6-oji prieplauka, pateikė tokių pavyzdžių:

Prieplauka buvo uždaryta kelis mėnesius. Apie 300 iki 400 nuolat ten dirbusių laikiški prie darbo viltyje, kad jų prieplauka vėl atsidadys. Tuo tarpu jie stengėsi užsidirbti nors keletą dolerių kituose darbuose.

Dėl ko jie laikėsi prie šios prieplaukos?

Daugelis yra jau pagyvenę. Jiems gal trūksta metų ar poros darbo, kad gautų industrijos pensiją ir social security. Jie negali dirbti kitose prieplaukose kaip "ekstragangas" dėl Waterfront komisijos įvesto nežmoniško "indoor shape-up." Ta sistema leidžia bosui ateiti ir pasirinkti bile kurį asmenį, kuris jam patinka. Bosas nesirenka peržengusiųjų pusamžį.

Tai dėl to tie laivakroviai — tūli ten išdirbę 30 ar daugiau metų — negali išdirbti komisijos taisyklėmis nustatyto laiko. Taisyklės sako, kad turi išdirbti mažiausia 1 dienas per mėnesį per 6 mėnesius. Be to nėra skaitom uosto darbininkais, prašalinami iš sąrašo. Vienok bile kuris naujokas, kuris yra jaunesnis, stipresnis ir patrauklesnis samdančiam bosui, gali lengvai prisitaikyti taisyklėms ir pasilikti pastovtųjų darbininkų sąrašuose. (Bus daugiau)

Metropolitan Music School pradės pamokas rugsėjo 19 d. Moko vaikus ir suaugusius groti visokiais instrumentais, taipgi dainų ir dramos. Rاندasi 18 W. 74th St.

AVALON, N. J.

Svarbus pranešimas New Jersey ir New Yorko Apylinkėms

IŠVAŽIAVIMAS

Kadangi vasara jau eina prie pabaigos, tai tuo tikslu, su draugų pagalba, rengiame išvažiavimą. Mes kviečiame visus iš minėtų apylinkių atvykti į šį išvažiavimą ir užbaigti vasaros sezoną gražiai ir linksmai.

Išvažiavime bus visko pakankamai — gerti ir valgyti. Draugas Lipčius pristatys 25 svarus lietuviškų kilbasų, taipgi ir hot dogs, maltos mėsos ir kitokių valgių. Tas viskas bus vel-tui. Viskas ko norime iš jūsų, tai, kad atvažiutumėte, nepatingėkite.

Jūrose vanduo šiuo laiku yra pats šilčiausias. Kurie norėsite, tai galėsite dar gerai pasimaudyti. Užtikriname, kad praleisite puikiai laiką. Todėl visi ir visos traukite pas Bekampius, 147 13th St., Avalon, N. J., telefonas — Avalon 7-5983.

Kelrodis: Iš New Yorko ir jam artimųjų New Jersey miestų važiuokite Route 9 pro šoną Atlantic City. Už apie 30 mylių už Atlantic City bus Avalon.

Išvažiavimas bus nedėlioje, 18 d. rugsėjo-Sept.

Kuriems patogų, atvažiokite subatoje. Vietos bus visiems. Nežiūrint, koks būtų oras, išvažiavimas įvyks.

Visus Užkviečia Bekampiai

Keičiasi Maspethas

Kas seniai buvo Maspeth, tai dabar, atvykęs automobiliu iš šiaurvakarių pusės vargiai šį rajoną bepažintų.

Išilgai Maspethą yra išversta daug namų ir tiesiamas didžiulis kelias, kuris sujungs Mid - Town tunelį su Van Wyck keliu, vedančiu į International Aerodromą.

Kai kur šis naujas kelias bus iškeltas, kai kur žemyn nuleistas. Pavyzdžiui, ties Grand St. jis bus nuleistas žemyn; jau taisomas tiltas. Bendrai, viršuje naujo kelio visa eilė tiltų padaryta.

Kada šis naujas kelias bus užbaigtas, sunku pasakyti. Atrodo, kad šiemet jis turės būti užbaigtas.

Daug žmonių iš Maspetho išsikraustė dėl to, kad nebuvo

Prasideda Rytų

Nauja Sovietinė Dokumentinė filma, spalvuota. "RUSSIAN HOLIDAY" (Rusiška Šventė) Bus rodomi tautiški lietuviški šokiai. STANLEY THEATRE 7th Ave., bet. 41st ir 42nd Sts.

13-tą Dieną Lapkričio

DIDELĖ DIENA NEW YORKO APYLINKĖI LAISVĖS KONCERTAS

Jau baigiama suruošti programa, greit bus paskelbta; sekite paskelbimus.

Liberty Auditorium

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Pradžia 3:30 val. popiet

PHILADELPHIA, PA.

Operetiškias Koncertas

Rengia Aldiečiai ir Moterų Kliubas

Ivyks šeštadienį

Rugsėjo 24 September

414 Green St., Philadelphia, Pa.

Pradžia 7:30 val. vakare — Ižanga \$1.00

PROGRAMAS

Scena iš Operos

"Jankių Milijonierius"

Vaidina ir dainuoja

AIDSIETYNŲ KVARTETAS

Felipa, jauna meksikietė — Ona Stelmokaitė-Eicke Pedro, jos tėvas — — — — — Jonas Grybas Hepworth, Jankų milijonierius — — T. Kaškiaučius Jonė, jo sesuo — — — — — Mildred Stensler

DUETAS—El. Brazauskienė ir Augustinas Iešmantas SOLO — — — — — Augustinas Iešmantas RINKTINĖS DAINOS — — — — — Aidsietynas Taipgi dalyvaus — — — — — vietiniai talentai Akompanistas — — — — — Frank Balevičius

Širdingai kviečiame visus atsilankyti, išgirsti ir pamatyti šią nepaprastai gražią programą.

RENGĖJAI

Socialiai mokslai

Darbininkų išlaikoma Jefferson School of Social Sciences rudens sezonu vykdydys 66 dešimties sesijų klases. Kursai yra įvairiausiomis temomis: pradedant liaudies menu, baigiant aukštaisiais visuomeniškų mokslų ir matematikos klausimais. Veikia dienomis ir vakarais.

Registruoja jau dabar, pamokos prasidės spalio 3 d. Už mokslą ima nedidelę mokestį. Randasi prie 6th Ave. ir 16th St., New Yorke.

K—mas

kur gyventi, nugriovus jų namus. Tiesa, šiaurinėje Maspetho pusėje pastatyta nemažai apartamentnamų, bet juose apsigyventi atvyko iš kitų didmiesčio rajonų žmonės.

Apie tą vietą, kur seniau tarp Maspetho ir Brooklyn buvo daug dykumų, kur buvo Klaščiaus parkas, dabar yra statomi nauji fabrikai bei dirbtuvės.

Kai kuriems vietos žmonėms šis naujas kelias padės, gyvenimą pagrazins, o kai kuriems—pasunkins.

Kai kelias bus užbaigtas, tai iš Maspetho New York (Manhattan), nuo Queens bulvaru, bus galima automobiliu pasiekti 10 minučių bėgyje.

HELP WANTED—FEMALE

Moteriškė. Maži gydymo namai. Turi būt patyrusi prie namų šos. Patikima ir maloni moteris. Gali gyventi pas mus ar kitur. Joni nuotaika. 139 St. Johns Ave. Tel.: Sherwood 2-6725. LILLIAN M. CORRIGAN, Rosebank, 8. Tel. GL 7-6049. (15 min. nuo Ferry) (176-18)

MERGINOS—21-53

Lengvas Fabriko Darbas Be Patyrimo

40 val. savaitė. Gera proga paimti mams; nuo 4 val. dieną iki 12 val. nakties; nuo 12 v. nak. iki 8 ryto, šifintis darbas.

NATIONAL BISCUIT

85—10th Ave. (prie 15th St.) N. Y. C. (180-18)

MALE and FEMALE

Janitor. Pora. 241 E. 108th St. N. Y. C. 11 šeimų namas, 3 aukštai. Mokantis operuoti garo-anglies mašinų. 21 kambarių apt. Visi namų įtaisymai, pridedant \$20 į mėnesį. Sankaitė: SC. 4-6547 (iki 2 val. po 6 val. vak.). (180-18)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Farma Pardavimui. Berishbros. Gražus, užmiesto dvaras. 240 akrų. 12 kambarių išformuotas namas puikiame stovyje. Du mažai upelė šaltinio vanduo. Yra barnė ir namojuojamui sūbu. Prašo \$25,000. Išmokėjimai sutartinai. Monumė 3-9623. (176-18)

Tool ir Die Šapa. Pilnai įrengta Die Shop pardavimui. Tinkama akuratu darbų atlikimui. Prieš mai parduodame, norime greitai parduoti. Sankaitė 10 val. ryto, 4 val. diena. DI. 5-0300 (180-18)

Grosėrnė-Mėšos. Alaus leidimo. Gerai įsteigtas biznis. 5 kambarių apartamentas, jeigu norite. Turimi parduoti su nuostoliu, nes savininkas atsistato. Kreipkitės: 1118 Westchester Ave. DA. 3-8222 (180-18)

Restaurants \$800. Pulti dirbtuvės. Daug kostumerių. Puikiai įsteigta. Gera proga tinkamam asmeniui. Turime sužinoti iki pirmadienio rugsėjo 19 d., nes turime parduoti kitą biznį, užima daug laiko. Jackson Ave., arti 148th St., Bronx. CY. 2-0385. Tony Moreau. (180-18)

Užrašykite Laisvę savo draugui

Ko reikalauja gelžkeliečiai?

Pasitarime tarp unijos L. I. gelžkelių firmų prie šio laikino susitarimo. Darbu vykdomas įprastu būdu iš pasirašys sutartį. Tikėtina galutinai susiderėti rugsėjo 15-tą šauktame posėdyje.

Unija reikalauja trumpesnio kelio darbu, pakėlimo mokesties konduktoriams ir brakmanams, taipgi pridėti ekstra valandą mokesčių tiems, kuriems reikia atjungti vagonus.

Medus Sveikata

Medus yra labai naudingas sveikatai. Laisvės įstaiga gal jus aprūpinti medum. Kaina: Kvorta \$1.25 Pusgalionis \$2.50

MATTHEW A.

BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

Market 2-5172

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS Savininkas

306 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Gerai Patyres Barberis